

Obszar/źródła	Ustawy	Rozporządzenia	Opracowania	Komunikaty
System szkolny – szkolnictwo branżowe		<u>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 marca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie praktycznej nauki zawodu</u> <u>Dz.U. z 2019 r. poz. 644</u> <u>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego</u> <u>Dz.U. z 2019 r. poz. 991</u> Dodatkowe umiejętności zawodowe Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe będzie mogła również zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych		

funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

W szkole przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności zawodowych, podobnie jak przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, będzie realizowane w wymiarze wynikającym z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie szkolnictwa branżowego określoną w podstawie programowej kształcenia danym w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Ponadto uczniowie i absolwenci będą mogli na podstawie przepisów znowelizowanej ustawy – Prawo oświatowe[1] nieodpłatnie przystąpić do walidacji i certyfikowania kwalifikacji rynkowej. Uprawnienie do walidacji

i certyfikowania przysługuje uczniom lub absolwentom objętym umową zawartą pomiędzy dyrektorem szkoły a instytucją certyfikującą.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego

[Dz.U z 2019 r. poz. 0316](#)

<http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2019/316>

Zawody szkolnictwa branżowego

Nowe rozporządzenie Minister Edukacji narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego będzie obowiązywało od 1 września 2019 r. Nowa struktura klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego uwzględni podział zawodów na

branże.
Zawody te przyporządkowano do branż uwzględniając specyfikę umiejętności zawodowych lub zakres, w jakim umiejętności te są wykorzystywane podczas wykonywania zadań zawodowych.

Branże uporządkowano według kolejności alfabetycznej:

1. branża audiowizualna (AUD),
2. branża budowlana (BUD),
3. branża ceramiczno-szklarska (CES),
4. branża chemiczna (CHM),
5. branża drzewno-meblarska (DRM),
6. branża ekonomiczno-administracyjna (EKA),
7. branża elektroenergetyczna (ELE),
8. branża elektroniczno-mechatroniczna (ELM),
9. branża fryzjersko-kosmetyczna (FRK),
10. branża górniczo-wiertnicza (GIW),
11. branża handlowa (HAN),
12. branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna (HGT),
13. branża leśna (LES),
14. branża mechaniczna

- (MEC),
15. branża mechaniki precyzyjnej (MEP),
 16. branża metalurgiczna (MTL),
 17. branża motoryzacyjna (MOT),
 18. branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO),
 19. branża ogrodnicza (OGR),
 20. branża opieki zdrowotnej (MED),
 21. branża poligraficzna (PGF),
 22. branża pomocy społecznej (SPO),
 23. branża przemysłu mody (MOD),
 24. branża rolno-hodowlana (ROL),
 25. branża rybacka (RYB),
 26. branża spedycyjno-logistyczna (SPL),
 27. branża spożywcza (SPC),
 28. branża teleinformatyczna (INF),
 29. branża transportu drogowego (TDR),
 30. branża transportu kolejowego (TKO),
 31. branża transportu lotniczego (TLO),
 32. branża transportu wodnego (TWO).

Rozporządzenie uwzględnia zawody dotychczas wprowadzone do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wprowadza zmiany w zakresie niektórych zawodów, a także określa nowe zawody wprowadzone do kształcenia w systemie oświaty – na podstawie wniosków właściwych ministrów.

Rozporządzenia wydane na podstawie ustawy o rzemiośle, zmienionej ustawą o ZSK

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.

[Rozporządzenie w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego](#)
[Uzasadnienie do rozporządzenia w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego](#)

System szkolny – szkoły techniczne				
System szkolny – szkoły wyższe			Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6–8 <u>Rozporządzenie MNiSW w sprawie charakterystyk poziomów 6-8 PRK</u>	
System pozaszkolny -			Ustawa o ZSK Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji weszła w życie 15 stycznia 2016 r. Akt wytycza podstawowe ramy prawne nowego porządku w dziedzinie kwalifikacji w Polsce. <u>Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wraz z Ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji</u> <u>Uzasadnienie ustawy</u>	

System pozaszkolny -		Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych Dz.U. z 2019 r. poz. 652		
		ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie akredytacji kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych		
Pozostałe Szkolnictwo Branżowe		Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy M.P. 2019 poz. 276 M20190276.pdf	Ośrodek Rozwoju Edukacji zakończył realizację projektu „Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3. Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy” w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Rezultatem projektu są przykładowe plany i programy nauczania zawodu, które zostały opracowane na bazie podstawy programowej	Koordynatorzy KO ds. kształcenia zawodowego W związku z powyższym w każdym województwie Kuratorzy Oświaty powołali Koordynatorów ds. kształcenia zawodowego, którzy zajmują się m.in. wspieraniem szkół w nawiązywaniu współpracy z pracodawcami oraz pracodawców w nawiązaniu współpracy ze szkołami, a także promocją działań związanych z rozwojem doradztwa zawodowego w systemie oświaty. docx Wykaz - koordynatorzy KO ds. kształcenia zawodowego Monitorowanie potrzeb rynku pracy (Prognoza MEN)

kształcenia w zawodach w **wersji z 18 sierpnia 2018 r.** oraz obowiązującego wówczas **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r.** w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).

Materiał pomocniczy dla dyrektorów szkół kształcących w zawodach, służący do planowania organizacji pracy szkół znajduje się pod poniższym odnośnikiem.

[Przykładowe plany i programy nauczania zawodu.](#)

Dostępne obecnie narzędzia monitorujące bilans bieżącej podaży i popytu na profesje odnoszą się do aktualnego stanu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, nie uwzględniając jednak przy tym trendów społecznych i gospodarczych, a w szczególności długofalowych strategii i planów inwestycyjnych w zakresie rozwoju polskiej gospodarki.

[Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy](#) będzie określana corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i będzie uwzględniała dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane w szczególności na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości^[1], a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Jednym ze źródeł danych stanowiących podstawę do określenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wyżej wymienionej prognozy będzie badanie Głównego Urzędu Statystycznego. Do przygotowania prognozy zostaną również wykorzystane dane systemu ubezpieczeń społecznych, wyniki monitorowania losów absolwentów szkół wyższych, wyniki badań rynku pracy zleczanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dane z portali zatrudnieniowych oraz informacje pochodzące z krajowych i wojewódzkich strategii rozwoju. Prognoza

wpłyne na trafność finansowania kształcenia zawodowego, a tym samym pozwoli zminimalizować skutki nieefektywnego finansowania zawodów nadwyżkowych.

Prognoza ta zgodnie z przepisami ustawy – Prawo oświatowe^[2] będzie również narzędziem wykorzystywanym m.in. przez wojewódzkie rady rynku pracy w realizacji zadań nałożonych ustawą o promocji zatrudnienia^[3] polegających na opiniowaniu zasadności kształcenia w danym zawodzie. Będzie również stanowiła punkt odniesienia dla Samorządów Województw do corocznego określania^[4] wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe wypłacana będzie refundacja pracodawcom wynagrodzeń młodocianych pracowników.

W oparciu o wyniki prognozy każdego roku nastąpi również podział środków części oświatowej subwencji ogólnej przeznaczonych na szkolnictwo branżowe, prognoza będzie bowiem kluczowym narzędziem w nowym sposobie finansowania kształcenia zawodowego.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników na krajowym i wojewódzkim rynku pracy będzie ogłaszana corocznie do 1 lutego danego roku, natomiast w 2019 r. ze względu na stopniowe wdrażanie licznych zmian wynikających z nowelizacji ustawy - Prawo oświatowe minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłosi prognozę nie później niż do 31 marca.

Uruchamianie kształcenia w zawodzie

[Opinie wojewódzkich rad rynku pracy](#)

Obowiązek współpracy szkół z pracodawcami

Kształcenie praktyczne w rzeczywistych warunkach pracy

Staż uczniowski

Kształcenie młodocianych pracowników

Egzamin zawodowy

Zmiany w szkolnictwie branżowym od roku szkolnego 2019/2020 koncentrują się również na usprawnieniu i zwiększeniu efektywności egzaminów zawodowych. Egzaminy te z jednej strony powinny weryfikować jakość procesu kształcenia, a z drugiej stanowić przepustkę do sukcesu na rynku pracy. Skuteczność kształcenia zawodowego powinna być mierzona liczbą absolwentów, którzy uzyskują kwalifikacje zawodowe. Warunkiem otrzymania stosownego dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe jest nie tylko dobre przygotowanie uczniów, ale także przystąpienie do egzaminu, które dotychczas nie było obligatoryjne. Co więcej obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego będzie warunkiem ukończenia szkoły. Ponadto ustawy obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego może przyczynić się do wzmocnienia działań podejmowanych przez szkołę, nakierowanych na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

Dla zdających, którzy zdali egzaminy zawodowe ze

wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustali końcowy wynik egzaminów zawodowych, również według ustalonego wzoru. Zgodnie z powyższym, na certyfikacie kwalifikacji zawodowej umieszczany będzie jeden wynik łączny z części pisemnej i części praktycznej. Wprowadzono wagę na poszczególne części egzaminu, co powoduje zwiększenie znaczenia części praktycznej. Natomiast na dyplomie zawodowym, zamiast wyników dla każdej kwalifikacji umieszczana będzie średnia z wszystkich kwalifikacji w danym zawodzie.

Zachowane będą przy tym progi procentowe niezbędne do zdania egzaminu zawodowego, tj. co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania z części pisemnej oraz co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania z części praktycznej.

Wprowadzenie łącznych wyników z egzaminów zawodowych na dokumentach ułatwi pracodawcom rozumienie dokumentów potwierdzających kwalifikacje i umiejętności nowo zatrudnianych pracowników oraz usprawni proces przyjęć na studia, ponieważ od 2022 r. wyniki z egzaminu zawodowego będą mogły być brane pod uwagę przy rekrutacji^[1].

Zmiany wprowadza się także w organizacji egzaminu, poprzez wprowadzenie egzaminu w części pisemnej w całości on-line już od 2020 r., jawności części zadań egzaminacyjnych, jak również w procedurze tworzenia zadań egzaminacyjnych. Pracujących osobno autora i jednego bądź dwóch recenzentów zastąpi obecnie 5- lub 6-osobowy zespół, w skład którego wejdą nauczyciele, pracownicy szkół wyższych, eksperci Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych

oraz – przede wszystkim – pracodawcy.

Od 1 września 2019 r. w egzaminach zawodowych uczestniczącym Asystentem technicznym może być nauczyciel lub osoba nie wskazana przez odpowiednio dyrektora szkoły, placówki i do podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy. Asystent odpowiedzialna za przygotowanie stanowisk egzaminacyjnych egzaminem, zapewniająca asystę w trakcie egzaminu oraz stanowisk egzaminacyjnych po egzaminie.

Ponadto w celu zwiększenia dostępu do pełnienia funkcji egzaminatora szerszemu gronu ekspertów, rozszerzony został katalog osób, które mogą zostać egzaminatorami w zakresie egzaminu zawodowego o przedstawicieli samorządu gospodarczego, innej organizacji gospodarczej, sektorowej rady do spraw kompetencji.

Dotychczas do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego mogła być wpisana osoba, która:

- posiada kwalifikacje wymagane od instruktora praktycznej nauki zawodu albo
- posiada przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły, placówki lub centrum za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego.

Obecnie dodano trzeci z możliwych warunków do spełnienia w przypadku ubiegania się o wpis do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego, w postaci posiadania co najmniej sześcioletniego stażu pracy w zawodzie, w zakresie którego dana osoba ubiega się o wpis do ewidencji egzaminatorów.

Na stronie [Centralnej Komisji Egzaminacyjnej](#) opublikowane są informatory zawierające przykładowe pytania i zadania, jakie mogą wystąpić na egzaminie zawodowym.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne:

1. [OKE Kraków](#)
2. [OKE Łódź](#)
3. [OKE Jaworzno](#)
4. [OKE Poznań](#)
5. [OKE Wrocław](#)
6. [OKE Gdańsk](#)
7. [OKE Warszawa](#)
8. [OKE Łomża](#)

Zmiana modelu finansowania kształcenia zawodowego

W celu wsparcia efektywnego przygotowania kadr odpowiadających na zapotrzebowanie dynamicznie rozwijającej się gospodarki wprowadzono zmiany w zakresie podziału części oświatowej subwencji ogólnej polegające na tym, że uwzględniona zostanie prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz zróżnicowane zostaną kwoty ustalane na uczniów objętych kształceniem zawodowym w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego. Wykaz zawodów o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego będzie ustalany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i dziedzictwa narodowego w drodze

obwieszczenia.

Szkoły kształcące w zawodach, na które zgodnie z prognozą jest wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy, będą otrzymywały zwiększoną subwencję oświatową.

Uwzględnianie prognozy zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy przy podziale subwencji co roku dotyczy będzie wyłącznie uczniów klas I. Uczniowie klas I, którzy rozpoczęli kształcenie w zawodzie deficytowym będą do końca kształcenia traktowani przy podziale subwencji jako uczniowie kształcący się w zawodzie, na który występuje zwiększone zapotrzebowanie, nawet w przypadku zmiany ww. prognozy w kolejnych latach i wyłączenia tego zawodu z listy.

Takie rozwiązanie zapewni stabilność finansową samorządów w kształceniu zawodowym, będą one miały pewność, że decyzja o uruchomieniu kształcenia w zawodzie, na który jest zapotrzebowanie będzie przekładać się na wyższe finansowanie w ramach subwencji aż do zakończenia kształcenia w tym zawodzie.

Ponadto, prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego będzie stanowiła punkt odniesienia dla Samorządów Województw do corocznego określania wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe wypłacana będzie refundacja pracodawcom wynagrodzeń młodocianych pracowników.

Na podstawie prognozy zostanie również zwiększone do 10 000 zł dofinansowanie pracodawcom kosztów

kształcenia młodocianych pracowników w zawodach, na które występuje szczególne zapotrzebowanie na rynku pracy.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego po raz pierwszy zostanie uwzględniona w podziale części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego na 2020 r. przy różnicowaniu kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym.

Szkolnictwo branżowe

[Preferencje podatkowe dla pracodawców](#)